

ფასიკ-ის ინტერპრეტაცია 12

მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმებები

წყაროები

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის სტრუქტურული საფუძვლები¹.
- ფასს 1 – „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება.“
- ფასს 7 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“.
- ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტები“
- ბასს 8 – „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“.
- ბასს 11 – „სამშენებლო კონტრაქტები“.
- ბასს 16 – „ძირითადი საშუალებები“.
- ბასს 17 – „იჯარა“.
- ბასს 18 – „ამონაგები“.
- ბასს 20 – „სახელმწიფო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები“.
- ბასს 23 – „სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები“.
- ბასს 32 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“.
- ბასს 36 – „აქტივების გაუფასურება“.
- ბასს 37 – „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“.
- ბასს 38 – „არამაგერიალური აქტივები“.
- ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“.
- იმკ-29 – „მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმება: განმარტებითი შენიშვნები“²

ამოსავალი ინფორმაცია

1. ბევრ ქვეყანაში სამოგადოებრივი მომსახურების ინფრასტრუქტურა, როგორცაა: გზები, ხიდები, გვირაბები, ციხეები, საავადმყოფოები, აეროპორტები, წყალმომარაგების სისტემები, ელექტროენერჯისა და გელესაკომუნიკაციო ქსელები – როგორც გრადიციულად სახელმწიფოს მიერ იყო აშენებული, სახელმწიფოს ხელშია, ის მართავენ და სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსდება.
2. ზოგიერთ ქვეყანაში სახელმწიფო იყენებს სახელშეკრულებო მომსახურების შეთანხმებებს, ამგვარი ინფრასტრუქტურის შექმნაში, დაფინანსებაში, მართვასა და ექსპლუატაციაში კერძო სექტორის მონაწილეობის მისაღებად. ინფრასტრუქტურა შეიძლება უკვე არსებობდეს ან იქმნებოდეს (შენდებოდეს) მომსახურებაზე დადებული შეთანხმებით გათვალისწინებული პერიოდის განმავლობაში. წინამდებარე ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში, როგორც წესი, ხვდება კერძო სექტორის საწარმო (ოპერატორი), რომელიც სამოგადოებრივი მომსახურებისათვის განკუთვნილ ინფრასტრუქტურას ქმნის ან აუმჯობესებს (მაგალითად, მისი სიმძლავრის გაზრდით) და ახორციელებს ამ ინფრასტრუქტურის მართვასა და ექსპლუ-

¹ 2010 წლის სექტემბერში ბასსს-მა სტრუქტურული საფუძვლები ჩაანაცვლა „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლებით“.

² იმკ-29 – „მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმებები – განმარტებითი შენიშვნები“ – ჩაანაცვლა ფასიკ 12-მა.

აგაციას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში. ოპერატორს გაწეული მომსახურებისათვის უხდიან შეთანხმების ვადის მანძილზე. შეთანხმებას არეგულირებს ხელშეკრულება, რომელიც განსაზღვრავს ეფექტიანობის სტანდარტებს, ფასების კორექტირების მექანიზმებს და ღონისძიებებს სადავო საკითხების საარბიტრაჟო წესით მოსაგვარებლად. ამგვარ შეთანხმებას ხშირად უწოდებენ „მშენებლობა-ექსპლუატაცია-გადაცემა“, ან „რეკონსტრუქცია-ექსპლუატაცია-გადაცემა“ ან „საზოგადოებრივ-კერძო“ ტიპის მომსახურებაზე კონცესიურ შეთანხმებას.

3. ზემოაღნიშნული შეთანხმებების დამახასიათებელი თავისებურებაა ოპერატორის მიერ საზოგადოებრივი მომსახურების ტიპის სახელშეკრულებო მოვალეობის განხორციელება. სახელმწიფო პოლიტიკა იმაში მდგომარეობს, რომ საზოგადოებას გაუწიოს ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული მომსახურება, იმის მიუხედავად, ვინ ახორციელებს ამ მომსახურებას. მომსახურებაზე შეთანხმება ხელშეკრულების მეშვეობით ოპერატორს ავალდებულებს, საზოგადოებას გაუწიოს მომსახურება საჯარო სექტორის იურიდიული პირის სახელით. სხვა დამახასიათებელი ნიშნებია:

- ა) მხარე, რომელიც იძლევა მომსახურებაზე შეთანხმებას (ნებართვის გამცემი) არის საჯარო სექტორის იურიდიული პირი, მათ შორის სამთავრობო ორგანო, ან კერძო სექტორის საწარმო, რომელმაც დელეგირებულია მომსახურების გაწევის პასუხისმგებლობა;
- ბ) ოპერატორი პასუხისმგებელია სულ მცირე ინფრასტრუქტურისა და მასთან დაკავშირებული მომსახურების გარკვეული ასპექტების მენეჯმენტზე მაინც და არა მარტო იმაზე, რომ იმოქმედოს ნებართვის გამცემის სახელით;
- გ) კონტრაქტი განსაზღვრავს საწყის ფასებს, რომელიც ოპერატორმა უნდა ამოიღოს და არეგულირებს ფასების გადასინჯვასა და შესწორებას მომსახურებაზე შეთანხმების ვადის განმავლობაში;
- დ) ოპერატორს ევალება, რომ ნებართვის გამცემს ინფრასტრუქტურა გადასცეს წინასწარ განსაზღვრული გარკვეული პირობით შეთანხმების ვადის ბოლოს, მცირე ან არამზრდადი ანაზღაურების სანაცვლოდ, იმის მიუხედავად, რომელმა მხარემ დააფინანსა ინფრასტრუქტურა თავდაპირველად.

მოქმედების სფერო

- 4. წინამდებარე ინტერპრეტაცია მითითებებს იძლევა იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა აღრიცხოს ოპერატორმა „საზოგადოებრივ-კერძო“ ტიპის მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმებები.
- 5. ეს ინტერპრეტაცია მაშინ გამოიყენება „საზოგადოებრივ-კერძო“ ტიპის მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმებისათვის, თუ:
 - ა) ნებართვის გამცემი აკონტროლებს ან არეგულირებს, რა სახის მომსახურება უნდა გასწიოს ოპერატორმა ინფრასტრუქტურის მეშვეობით, ვის უნდა გაუწიოს და რა ფასად; და
 - ბ) ნებართვის გამცემი მფლობელობის, ბენეფიციარული უფლებამოსილების ან სხვა გზით აკონტროლებს ინფრასტრუქტურაში შეთანხმებით გათვალისწინებული ვადის ბოლოს ღირებულებას მნიშვნელოვან წილს.
- 6. ინფრასტრუქტურა, რომელიც გამოიყენება „საზოგადოებრივ-კერძო“ ტიპის მომსახურებაზე კონცესიურ შეთანხმებებში მთელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში (აქტივების მომსახურების მთელი ვადის განმავლობაში), მოცემული ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში თავსდება, თუ სრულდება 5 (ა) პუნქტში განსაზღვრული პირობები. მგ1-მგ8 პუნქტებში მოცემულია მითითებები, თუ როგორ უნდა დადგინდეს „საზოგადოებრივ-კერძო“ ტიპის მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმება ხვდება თუ არა წინამდებარე ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში და რა ხარისხით.

7. ეს ინტერპრეტაცია გამოიყენება ორივე შემთხვევაში:
- ინფრასტრუქტურისათვის, რომელსაც ოპერატორი ქმნის (აშენებს) ან მესამე მხარისაგან იძენს მომსახურებაზე შეთანხმებისათვის; და
 - არსებული ინფრასტრუქტურისათვის, რომელსაც ნებართვის გამცემი ხელმისაწვდომ ხდის ოპერატორისათვის მომსახურებაზე შეთანხმების მიზნებისათვის.
8. ინტერპრეტაცია არ განსაზღვრავს, როგორ უნდა აღირიცხოს ის ინფრასტრუქტურა, რომელსაც ოპერატორი ფლობდა მომსახურებაზე შეთანხმების დადებაამდე და აღიარებული იყო როგორც ძირითადი საშუალება. ამგვარი ინფრასტრუქტურის მიმართ გამოიყენება ფასს-ით გათვალისწინებული აღიარების შეწყვეტის მოთხოვნები (რომელიც ჩამოყალიბებულია ბასს 16-ში).
9. ინტერპრეტაცია არ განსაზღვრავს ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს ნებართვის გამცემისთვის.

განსახილველი საკითხები

10. მოცემული ინტერპრეტაცია ადგენს მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმებით გათვალისწინებული მოვალეობებისა და შესაბამისი უფლებების აღიარებისა და შეფასების ზოგად პრინციპებს. მომსახურებაზე კონცესიურ შეთანხმებასთან დაკავშირებით განმარტებით შენიშვნებში გასაშუქებელი ინფორმაციისთვის მოთხოვნები მოცემულია იმკ-29-ში. წინამდებარე ინტერპრეტაცია ეხება შემდეგ საკითხებს:
- ინფრასტრუქტურაზე ოპერატორის უფლებების აღრიცხვის წესს;
 - შეთანხმებით გათვალისწინებული ანაზღაურების აღიარებასა და შეფასებას;
 - მომსახურების შექმნას ან გაუმჯობესებას;
 - საექსპლუატაციო მომსახურებას;
 - სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს;
 - ფინანსური აქტივისა და არამატერიალური აქტივის შემდგომი აღრიცხვის წესს; და
 - ნებართვის გამცემის მიერ ოპერატორისათვის გადაცემულ ინფრასტრუქტურის ელემენტებს.

კონსენსუსი

ინფრასტრუქტურაზე ოპერატორის უფლებების აღრიცხვის წესი

11. ინფრასტრუქტურა, რომელიც წინამდებარე ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში ხვდება, არ უნდა აღიარდეს როგორც ოპერატორის ძირითადი საშუალება, ვინაიდან მომსახურების სახელშეკრულებო შეთანხმება არ ითვალისწინებს საზოგადოებრივი მომსახურების ინფრასტრუქტურის გამოყენებაზე კონტროლის უფლების გადაცემას ოპერატორზე. საზოგადოებრივი მომსახურების გასაწევად ოპერატორს შეუძლია ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაცია ნებართვის გამცემის სახელით, კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად.

შეთანხმებით გათვალისწინებული ანაზღაურების აღიარება და შეფასება

12. წინამდებარე ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში მყოფი სახელშეკრულებო შეთანხმებების პირობების თანახმად, ოპერატორი მოქმედებს როგორც მომსახურების მომწოდებელი. ოპერატორი ქმნის ან აუმჯობესებს ინფრასტრუქტურას (სამშენებლო ან სარეკონსტრუქციო მომსახურება), რომელიც გამოიყენება საზოგადოებრივი მომსახურების გასაწევად, ამუშავებს და მიმდინარე გეგმიკურ და სარემონტო მომსახურებას უწევს ამ ინფრასტრუქტურას (საექსპლუატაციო მომსახურება) გარკვეული პერიოდის განმავლობაში.

13. ოპერატორმა შესრულებულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ამონაგები უნდა აღიაროს და შეაფასოს ბასს 11-ისა და ბასს 18-ის შესაბამისად. თუ ოპერატორი ერთზე მეტი სახეობის მომსახურებას ასრულებს (მაგ., მშენებლობას ან რეკონსტრუქციას და საექსპლუატაციო მომსახურებას) ერთი ხელშეკრულების ან შეთანხმების ფარგლებში, მიღებული ან მისაღები ანაზღაურება უნდა განაწილდეს გაწეული მომსახურების სახეობების რეალური ღირებულებების მიხედვით, როდესაც შესაძლებელია ამ თანხების ცალ-ცალკე იდენტიფიცირება. ანაზღაურების ხასიათი განსაზღვრავს მის შემდგომ სააღრიცხვო მიდგომას. მიღებული ანაზღაურების შემდგომი აღრიცხვის წესი ფინანსურ აქტივად და არამაგერიალურ აქტივად დაწვრილებით ახსნილია ქვემოთ, 23-26 პუნქტებში.

სამშენებლო ან სარეკონსტრუქციო მომსახურება

14. ოპერატორმა ამონაგები და მშენებლობასთან ან რეკონსტრუქციასთან დაკავშირებული დანახარჯები უნდა აღრიცხოს ბასს 11-ის შესაბამისად.

ნებართვის გამცემის მიერ ოპერატორისთვის მიცემული ანაზღაურება

15. თუ ოპერატორი აშენებს ან რეკონსტრუქციას აწარმოებს, მან მიღებული ან მისაღები ანაზღაურება უნდა აღიაროს რეალური ღირებულებით. ანაზღაურებამ შეიძლება გამოიწვიოს უფლებების წარმოშობა:

- ა) ფინანსურ აქტივზე; ან
- ბ) არამაგერიალურ აქტივზე.

16. ოპერატორმა ფინანსური აქტივი უნდა აღიაროს შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით: ოპერატორს აქვს უპირობო სახელშეკრულებო უფლება, გაწეული სამშენებლო მომსახურებისათვის მიიღოს ფულადი სახსრები ან სხვა ფინანსური აქტივი ნებართვის გამცემისაგან ან მისი მითითებით; ნებართვის გამცემს მცირე თავისუფლება აქვს, თავისი შეხედულებისამებრ, თავი აარიდოს გადახდას, როგორც წესი, იმის გამო, რომ შეთანხმებას კანონის ძალა აქვს. ოპერატორს მაშინ აქვს ფულადი სახსრების მიღების უპირობო სახელშეკრულებო უფლება, თუ ნებართვის გამცემი ხელშეკრულებით იძლევა ოპერატორისთვის გადახდის გარანტიას (ა) წინასწარ განსაზღვრული ან განსაზღვრადი თანხის ან (ბ) დანაკლისის, რომელიც წარმოიშობა საზოგადოებრივი მომსახურების მომხმარებლებისაგან მიღებულ თანხასა და წინასწარ განსაზღვრულ ან განსაზღვრად თანხებს შორის განსხვავებით, მაშინაც კი, თუ გადახდა პირობითია იმ თვალსაზრისით, რომ ითვალისწინებს ოპერატორის მხრიდან გარკვეული პირობების შესრულებას ინფრასტრუქტურის ხარისხის ან მწარმოებლურობის დონის მოთხოვნების შესახებ.

17. ოპერატორმა არამაგერიალური აქტივი უნდა აღიაროს იმის გათვალისწინებით, რამდენადაც ის იღებს უფლებას (ლიცენზიას), ფასი დაუწესოს საზოგადოებრივი მომსახურების მომხმარებლებს. საზოგადოებრივი მომსახურების მომხმარებლებისათვის ფასის დაწესება არ არის ფულის მიღების უპირობო უფლება, რადგან ეს თანხები პირობითია იმ დონეზე, რა დონეზეც საზოგადოება იყენებს ამ მომსახურებას.

18. თუ ოპერატორს სამშენებლო მომსახურებისათვის ნაწილობრივ ფინანსური აქტივით უხდიან და ნაწილობრივ – არამაგერიალური აქტივით, აუცილებელია ოპერატორის ანაზღაურების თითოეული კომპონენტის ცალ-ცალკე აღრიცხვა. მიღებული ან მისაღები ანაზღაურება ორივე კომპონენტის მიხედვით თავდაპირველად უნდა აღიარდეს მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულებით.

19. ნებართვის გამცემის მიერ ოპერატორისათვის მიცემული ანაზღაურება უნდა განისაზღვროს ხელშეკრულების პირობებისა და, თუ არსებობს, შესაბამისი კანონის მიხედვით.

საექსპლუატაციო მომსახურება

20. ოპერატორმა საექსპლუატაციო მომსახურებასთან დაკავშირებული ამონაგები და დანახარჯები უნდა აღრიცხოს ბასს 18-ის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო მოვალეობები ინფრასტრუქტურის რესტავრაციის შესახებ საექსპლუატაციოდ ვარგის წინასწარ დადგენილ დონემდე

21. ოპერატორს შეიძლება ჰქონდეს სახელშეკრულებო მოვალეობები, რომ მან უნდა შეასრულოს გარკვეული სალიცენზიო პირობა (ა) შეინარჩუნოს ინფრასტრუქტურა საექსპლუატაციოდ საიმედო წინასწარ განსაზღვრულ დონეზე ან (ბ) აღადგინოს ინფრასტრუქტურა წინასწარ განსაზღვრულ გარკვეულ კონდიციამდე, სანამ ნებართვის გამცემს გადაეცემა მომსახურებაზე შეთანხმების ბოლოს. გემოაღნიშნული სახელშეკრულებო მოვალეობები ინფრასტრუქტურის მიმდინარე გექნიკური მომსახურების ან რესტავრაციის შესახებ, მისი გაუმჯობესების ელემენტების გარდა (იხ. პ. 14), უნდა აღიარდეს და შეფასდეს ბასს 37-ის შესაბამისად, ე.ი. ეს მოვალეობები უნდა იყოს იმ დანახარჯების საუკეთესო შეფასება, რომელიც საჭირო იქნება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მიმდინარე მოვალეობის შესასრულებლად.

ოპერატორის მიერ გაწეული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

22. ბასს 23-ის თანახმად, ამ შეთანხმებაზე მისაკუთვნილები სესხით სარგებლობის დანახარჯები უნდა აღიარდეს იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც დანახარჯი გაიწევა, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ოპერატორს აქვს არამაგერიალური აქტივის მიღების (საზოგადოებრივი მომსახურების მომხმარებლებისათვის ფასების დაწესების უფლება) სახელშეკრულებო უფლება. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, შესაძლებელია შეთანხმებაზე მისაკუთვნილები სესხით სარგებლობის დანახარჯების კაპიტალიზაცია შეთანხმების სამშენებლო ეტაპის განმავლობაში, ბასს 23-ის ნებადართული ალტერნატიული მეთოდის შესაბამისად.

ფინანსური აქტივი

23. ბასს 32, ფასს 7 და ფასს 9 გამოიყენება ისეთი ფინანსური აქტივისათვის, რომელიც აღიარებულია მე-16 და მე-18 პუნქტების შესაბამისად.
24. თანხა, რომელიც მისაღები ნებართვის გამცემისაგან ან მისი მითითებით, აღირიცხება ფასს 9-ის შესაბამისად:
- ა) ამორტიზებადი ღირებულებით; ან
 - ბ) რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
25. თუ ნებართვის გამცემისაგან მისაღები თანხა აღირიცხება ამორტიზებადი ღირებულებით, ფასს 9 მოითხოვს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი აღიარდეს მოგებაში ან ზარალში.

არამაგერიალური აქტივი

26. მე-17 და მე-18 პუნქტების მიხედვით აღიარებული არამაგერიალური აქტივების მიმართ გამოიყენება ბასს 38. ბასს 38-ის 45-47-ე პუნქტებში მოცემულია მითითებები იმის შესახებ, როგორ უნდა შეფასდეს არამაგერიალური აქტივები, რომლებიც შეძენილია არაფულად აქტივზე ან აქტივებზე, ან ერთობლივად ფულად და არაფულად აქტივებზე გაცვლის შედეგად.

ნებართვის გამცემის მიერ ოპერატორზე გადაცემული ინფრასტრუქტურის ელემენტები

27. მე-11 პუნქტის თანახმად, ინფრასტრუქტურის ელემენტები, რომლის სარგებლობის უფლებაც ოპერატორს მიღებული აქვს ნებართვის გამცემისაგან მომსახურებაზე შეთანხმების მიზნებისათვის, არ აღიარდება ოპერატორის ძირითადი საშუალების სახით. ნებართვის გამცემმა ოპერატორს შეიძლება სხვა აქტივებზე გადასცეს, რომლებიც ოპერატორს შეუძლია თავისთან დაიგოვოს ანუ გამოიყენოს თავისი სურვილისამებრ. თუ ამგვარი აქტივები წარმოადგენს გაწეული მომსახურებისათვის ნებართვის გამცემის მიერ ოპერატორისათვის გადასახდელი ანაზღაურების ნაწილს, ისინი არ მიიჩნევა სახელმწიფო გრანტად ბასს 20-ის

განმარგების თანახმად. ისინი აღიარდება როგორც ოპერატორის აქტივები, შეფასდება რეალური ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. ოპერატორმა უნდა აღიაროს ვალდებულება შეუსრულებელი მოვალეობებისთვის, რომლებიც აღებული აქვს ამ აქტივების სანაცვლოდ.

ძალაში შესვლის თარიღი

28. საწარმომ წინამდებარე ინტერპრეტაცია უნდა გამოიყენოს წლიური პერიოდებისათვის, რომლებიც იწყება 2008 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. დასაშვებია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. თუ საწარმო ამ ინტერპრეტაციას 2008 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისათვის გამოიყენებს, მან ამის შესახებ უნდა აღნიშნოს ფინანსური ანგარიშგების განმარგებით შენიშვნებში.
- 28ა. [გაუქმებულია]
- 28ბ. [გაუქმებულია]
- 28გ. ფასს 9-ის 2013 წლის ნოემბრის შეცვლილმა ვერსიამ გაიწვია 23–25-ე პუნქტების შეცვლა და 238ა–28ბ პუნქტების გაუქმება. საწარმომ გემოაღნიშნული ცვლილებები იმ საანგარიშგებო პერიოდში უნდა გამოიყენოს, როდესაც გამოიყენებს ფასს 9-ის 2013 წლის ნოემბრის შეცვლილ ვერსიას.

გარდამავალი დებულებები

29. 30-ე პუნქტის პირობით, სააღრიცხვო პოლიტიკის შეცვლა აღირიცხება ბასს 8-ის შესაბამისად, რეგროსპექტულად.
30. თუ მომსახურების რომელიმე კონკრეტული შეთანხმებისათვის შეუძლებელია, რომ ოპერატორმა ეს ინტერპრეტაცია რეგროსპექტულად გამოიყენოს ყველაზე ადრინდელი წარდგენილი პერიოდისთვის, მაშინ მან:
- ა) უნდა აღიაროს ფინანსური აქტივები და არამატერიალური აქტივები, რომლებიც არსებობდა ყველაზე ადრე წარდგენილი პერიოდის დასაწყისში;
 - ბ) ამ ფინანსური და არამატერიალური აქტივებისათვის (მიუხედავად ადრინდელი კლასიფიკაციისა) ადრინდელი საბალანსო ღირებულებები ისე უნდა გამოიყენოს, როგორც მოცემული თარიღისათვის არსებული საბალანსო ღირებულებები; და
 - გ) უნდა შეამოწმოს აღიარებული ფინანსური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება ამ თარიღისათვის, თუ შესაძლებელია, ხოლო თუ შეუძლებელია ამის გაკეთება, მაშინ ამ თანხების გაუფასურება უნდა შემოწმდეს მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

დანართი ა მითითებები გამოყენებაზე

წინამდებარე დანართი დაერთვის, მაგრამ არ არის ინტერპრეტაციის ნაწილი.

მოქმედების სფერო (პ.5)

- მგ1. მოცემული ინტერპრეტაციის მე-5 პუნქტში აღნიშნულია, რომ ინფრასტრუქტურა მაშინ ხვდება მოცემული ინტერპრეტაციის მოქმედების სფეროში, როდესაც შემდეგი პირობები არსებობს:
- ა) ნებართვის გამცემი აკონტროლებს ან არეგულირებს, რა სახის მომსახურება უნდა გასწიოს ოპერატორმა ინფრასტრუქტურით, ვის უნდა გაუწიოს და რა ფასად; და
 - ბ) ნებართვის გამცემი მფლობელობის, ბენეფიციარული უფლებამოსილების ან სხვა გზით აკონტროლებს ინფრასტრუქტურაში დარჩენილ რაიმე წილს შეთანხმებით გათვალისწინებული ვადის ბოლოს.
- მგ2. (ა) პუნქტში ხსენებული კონტროლის ან რეგულირების განხორციელება შესაძლებელია ხელშეკრულების მეშვეობით ან რაიმე სხვა გზით (მაგალითად, მარეგულირებელი ორგანოს მეშვეობით) და ითვალისწინებს ისეთ გარემოებებს, როდესაც ნებართვის გამცემი ყიდულობს მთელ პროდუქციას, ასევე ისეთსაც, როდესაც მთელ ან გარკვეული რაოდენობის პროდუქციას სხვა მომხმარებლები ყიდულობენ. ამ პირობის გამოყენებისას, ნებართვის გამცემი და ნებისმიერი მასთან დაკავშირებული მხარე ერთად უნდა იყოს განხილული. თუ ნებართვის გამცემი საჯარო სექტორის იურიდიული პირია, მაშინ ამ ინტერპრეტაციის მიზნებისათვის, საჯარო სექტორი მთლიანად, ნებისმიერ მარეგულირებელ ორგანოსთან ერთად, რომელიც მოქმედებს საზოგადოების ინტერესების სასარგებლოდ, განხილულ უნდა იქნეს ნებართვის გამცემთან დაკავშირებულ მხარედ.
- მგ3. (ა) პირობის მიზნებისათვის, ნებართვის გამცემს არ სჭირდება, რომ ჰქონდეს სრული კონტროლი ფასზე: საკმარისია, ნებართვის გამცემი, ხელშეკრულება ან მარეგულირებელი ორგანო არეგულირებდეს ფასს, მაგალითად, ფასის ზღვრის განსაზღვრის მექანიზმით. ამასთან, ეს პირობა უნდა გამოიყენებოდეს შეთანხმების შინაარსის მიმართ. არაარსებითი ხასიათის პარამეტრები, როგორცაა, ქეფი (მელა ზღვარი), რომელიც მხოლოდ იშვიათ შემთხვევებში გამოიყენება, უგულებელყოფილ უნდა იქნეს. შესაბამისად, თუ, მაგალითად, ხელშეკრულება ოპერატორს თავისუფლებას აძლევს ფასების განსაზღვრაში, მაგრამ მოგების ნებისმიერი ნაშეგი თანხა ნებართვის გამცემს უბრუნდება, ოპერატორის შემოსავალი „შემოსამზღვრულია“ და კონტროლის არსებობის შესამოწმებელი ფასის ელემენტი არსებობს.
- მგ4. (ბ) პირობის მიზნებისათვის, ნებართვის გამცემის კონტროლმა, რომელიც იარსებებს ინფრასტრუქტურის ნებისმიერ მნიშვნელოვან დარჩენილ წილზე, უნდა შეზღუდოს ოპერატორის პრაქტიკული შესაძლებლობა, ინფრასტრუქტურის გაყიდვის ან დაგირავების და ნებართვის გამცემს უნდა მისცეს მუდმივი უფლება მის გამოყენებაზე, შეთანხმების ვადის განმავლობაში. ინფრასტრუქტურაში დარჩენილი წილი არის ინფრასტრუქტურის მიმდინარე შეფასებული ღირებულება, იმის გათვალისწინებით, თითქოს ის უკვე იმ ასაკისაა და ისეთ მდგომარეობაშია, რომელიც ივარაუდებოდა შეთანხმების ვადის ბოლოს.
- მგ5. კონტროლი უნდა გაიმიჯნოს მენეჯმენტისგან. თუ ნებართვის გამცემი ინარჩუნებს მე-5 (ა) პუნქტში აღწერილ კონტროლის ღონეს და მნიშვნელოვან დარჩენილ წილს ინფრასტრუქტურაში, ოპერატორი ინფრასტრუქტურას მხოლოდ ნებართვის გამცემის სახელით მართავს, ხშირ შემთხვევაში მაშინაც კი, თუნდაც მას მართვის საკითხებში ფართო თავისუფალი მოქმედების უფლება ჰქონდეს მიცემული.

- მგ6. (ა) და (ბ) პირობები ერთად განსაზღვრავს, როდის აკონგროლებს ნებართვის გამცემი ინფრასტრუქტურას, მათ შორის, მის საჭირო განახლებას (იხ. 3.21), ინფრასტრუქტურის ეკონომიკური მომსახურების მთელი ვადის განმავლობაში. მაგალითად, თუ ოპერატორმა ინფრასტრუქტურის რომელიმე ელემენტის რაღაც ნაწილი გაანახლა შეთანხმების ვადის განმავლობაში (მაგ., გზის ზედა საფარი ან შენობის სახურავი), მაშინ ინფრასტრუქტურის ეს ელემენტი მთლიანობაში უნდა იქნეს განხილული. ამდენად, (ბ) პირობა დაკმაყოფილებული იქნება მთელი ინფრასტრუქტურისათვის, მათ შორის, იმ ნაწილისთვისაც, რომელიც ოპერატორმა გაარემონტა, თუ ნებართვის გამცემი აკონგროლებს ამ ნაწილის საბოლოო განახლებაში მნიშვნელოვან ნარჩენ წილს.
- მგ7. ზოგჯერ ინფრასტრუქტურის გამოყენება ნაწილობრივ რეგულირდება მე-5 (ა) პუნქტში აღწერილი გზით და ნაწილობრივ არ რეგულირდება. ამასთან, აღნიშნული შეთანხმებები შეიძლება მრავალი ფორმით არსებობდეს:
- ა) ნებისმიერი ინფრასტრუქტურა, რომელიც ფიზიკურად განცალკევებულია და შესაძლებელია მისი დამოუკიდებლად მართვა და ამავე დროს აკმაყოფილებს ბასს 36-ის ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის განმარტებას, ცალკე უნდა იქნეს განხილული, თუ ის მთლიანად არარეგულირებადი მიზნებისათვის გამოიყენება. მაგალითად, ეს შეიძლება ეხებოდეს საავადმყოფოს კერძო ნაწილს, როდესაც საავადმყოფოს დარჩენილ ნაწილს ნებართვის გამცემი იყენებს არაკერძო პაციენტების მომსახურებისათვის.
 - ბ) როდესაც წმინდა დამხმარე საქმიანობები (მაგალითად, საავადმყოფოს მაღაზია) არარეგულირებადია, მაშინ კონგროლის არსებობა ისე უნდა შემოწმდეს, თითქოს ეს მომსახურებები საერთოდ არ არსებობს, ვინაიდან თუ ნებართვის გამცემი მომსახურებას მე-5 პუნქტში აღწერილი გზების მსგავსად აკონგროლებს, დამხმარე საქმიანობების არსებობა ხელს არ უშლის ნებართვის გამცემს ინფრასტრუქტურაზე კონგროლის განხორციელებაში.
- მგ8. ოპერატორს შეიძლება უფლება ჰქონდეს, გამოიყენოს მგ7(ა) პუნქტში აღწერილი განცალკევებადი ინფრასტრუქტურა ან მოწყობილობები, რომლებიც გამოიყენება მგ7(ბ) პუნქტში აღწერილი დამხმარე არარეგულირებადი მომსახურების გასაწევად. ნებისმიერ შემთხვევაში, შინაარსით ეს შეიძლება იყოს ნებართვის გამცემისგან ოპერატორზე გადაცემული იჯარა; თუ ასეა, იგი უნდა აღირიცხოს ბასს 17-ის შესაბამისად.